

BIBLIOGRAFIA

dr hab. Jan Stradomski

KSIAŻKI/MONOGRAFIE:

- *Rękopisy cerkiewnosłowiańskie w Polsce. Katalog*, [z A. Naumowem, A. Kaszlejem, E. Naumow], Wydawnictwo *Scriptum*, Kraków 2002, Kraków 2004 (wyd. drugie zmienione), ss. 572.
- *Spory o „wiarę grecką” w dawnej Rzeczypospolitej*, Wydawnictwo *Scriptum*, Kraków 2003, ss. 341.

Recenzje:

[Anna Radziukiewicz] *Dwa zwierciadła*, „Przegląd Prawosławny” 6/2004, s. 13- 16 lub <http://www.pporthodoxia.com.pl/artukul.php?id=649>

[Jerzy Rusek] „Pamiętnik Słowiański” Czasopismo naukowe poświęcone literaturoznawstwu zachodnio- i południowo-słowiańskiemu, t. LV, rok 2005, zeszyt 1, s. 81-84.

[Konrad Kuczara] Recenzja książki Jana Stradomskiego, *Spory o „wiarę grecką” w dawnej Rzeczypospolitej*, Kraków 2003, „Odrodzenie i Reformacja w Polsce”, 47 (2005) s. 242-245.

- *Rękopisy i teksty. Studia nad cerkiewnosłowiańską kulturą literacką Wielkiego Księstwa Litewskiego i Korony Polskiej do końca XVI w.*, (Krakowsko-Wileńskie Studia Sławistyczne 10), Wydawnictwo *Scriptum*, Kraków 2014, ss. 370.

Recenzje:

[Anissava Miltenova] „Scripta & e-Scripta”, No: 14-15, 2015, s. 400-401.

[Ewelina Drzewiecka] „Старобългарска литература”, 2016, кн. 53-54, s. 299-305.

[Anna Radziukiewicz] *O starej cerkiewnosłowiańskiej literaturze*, „Przegląd Prawosławny” 9/2017, s. 22-25 lub http://www.przegladprawoslawnny.pl/articles.php?id_n=4386&id=8

ARTYKUŁY:

CZASOPISMA:

1. *Apokryfy starotestamentowe w zbiorach rękopisów cyrylickich Biblioteki XX. Czartoryskich w Krakowie*, „Fundamenta Europaea. Półrocznik poświęcony kulturze europejskiej”, r. IV

fasc.VI/VII, red. A.W.Mikołajczak, M.Walczak-Mikołajczakowa, Wydawnictwo Fundacji Collegium Europaeum Gnesnense, Gniezno 2007, s. 87-93.

2. *Светите братя Кирил и Методий в католическата и в православната полемична литература в Полша през XVI-XVIII в. [w:] Проблеми на Кирило-Методиевото дело и на българската култура през IX-X в., „Кирило-Методиевски студии”, кн. 17, София 2007, s. 709-720.*
3. *Literacka, polityczna i cerkiewna działalność prawosławnego metropolity kijowskiego Grzegorza Cambłaka w świetle współczesnych mu źródeł, [w:] Z religijnych zagadnień średniowiecza, „Studia Religiologica” z. 41 (ZNUJ MCCCII), pod red. J. Drabiny, Wydawnictwo UJ, Kraków 2008, s.167-182.*
4. *Z historii literacko-kulturowych związków państwa polsko-litewskiego z południową Słowiańszczyzną, „Slavia Meridionalis” 8. Studia slavica et balcanica, (CUDZE/WŁASNE na obszarze kultur południowosłowiańskich, red. L. Moroz-Grzelak, G. Szwat-Gytybowa), Sławistyczny Ośrodek Wydawniczy IS PAN, Warszawa 2008, s. 255-296.*
5. *Палеославистични и кодикологични изследвания в Катедрата по българска и македонска филология към Ягелонския университет в Краков, „Българистика – Bulgarica. Информационен бюлетин”, 20/2010, София 2010, s. 45-52.*
6. *Хожденията в Света земя в сбирките на кирилските ръкописи в Полша, „Старобългарска литература”, кн. 41-42, (Юбилеен сборник в чест на 60-годишнината на Красимир Станчев и Александър Наумов), София 2009, s. 347-358.*
7. (z A. Naumowem), *Кирило-Методиевските традиции в църковнославянските ръкописи в Полша, „Кирило-Методиевски студии”, кн. 20, (Кирило-Методиевското културно наследство и националната идентичност/ Cyrilo-Methodské kultúrne dedičstvo a národná identita), София 2011, s. 150-165.*
8. *Ortodoksja języka czy język ortodoksji? Argument lingwistyczny w sporze reprezentantów Kościoła katolickiego i Cerkwi ruskiej w dobie Kontrreformacji, „Latomisy Akademii Supraskiej” vol. 3 (Język naszej modlitwy – dawniej i dziś, pod red. U. Pawluczuk), Białystok 2012, s. 125-134.*

9. *Балканските светци и свети места като аргумент в полско-рутенската религиозна полемика през XVI–XVII в.*, „Старобългарска литература”, кн. 48, София 2013, s. 193-203.
10. *Несколько замечаний о необычной славянской редакции «Видения апостола Павла» из рукописных собраний в Польше*, „Studia Ceranea. Journal of the Waldemar Ceran Research Centre for the History and Culture of the Mediterranean Area and South-East Europe”, vol. 4/2014, p. 191-205.
11. *Rękopiśmienne kopie antyfałszywskich druków z okresu unii brzeskiej w zbiorach Biblioteki Narodowej w Warszawie*, „Latomysy Akademii Supraskiej”, 2016, t. 7, (Dawna cyrylicka księga drukowana : twórcy i czytelnicy, red. M. Kuczyńska), s. 159-176.
12. *Коментарите към библейските четива от Теофилакт Охридски в ръкописните сбирки в Полша*, „Slavia Meridionalis”, 2016, t. 16 (Tekst biblijny w literaturach południowosłowiańskich od średniowiecza do nowoczesności = Biblical text in the south Slavonic literatures from the middle ages to the modern times), s. 126-137.
13. *Произведения триодного цикла Климента Охридского в славянских рукописях, хранящихся в Польше*, „Старобългарска литература”, 2016, т. 53-54, s. 82-100.
14. *Cykl apokaliptycznych egzegez wizji proroka Daniela w kontekście doktrynalnego sporu wschodniego chrześcijaństwa z judaizmem (na materiale kodeksu BN 12245)*, „Slavia Meridionalis”, 17 (2017), ss. 36, <https://doi.org/10.11649/sm.1439>
15. *Krzyż jako symbol władzy kosmicznej w bizantyńsko-słowiańskiej tradycji literackiej*, „Prace Filologiczne. Literaturoznawstwo” nr 7 (10) 2017, s. 205-215.

TOM ZBIOROWY/ ROZDZIAŁ MONOGRAFII:

1. *Święta Paraskiewa (Petka) w literaturze, kulturze i duchowości Słowian południowych i wschodnich*, [w:] *Święci w kulturze i duchowości dawnej i współczesnej Europy*, (Biblioteka

Ekumenii i Dialogu 9), pod red. W. Stępnia-Minczewej, Z. J. Kijasa, Wydawnictwo Naukowe PAT, Kraków 1999, s. 83-94.

2. *Tradycje bałkańskie w literaturze i kulturze cerkiewnej dawnej Rzeczypospolitej*, [w:] *Człowiek w sferze oddziaływania obcej kultury*, pod red. G. Minczewa, Wydawnictwo Archidiecezjalne, Łódź 2000, s.191-202.
3. *Ekskluzywizm wyznaniowy w świetle kontrowersji wokół chrztu Słowian w literaturze polemicznej I Rzeczypospolitej*, [w:] *Święci i świętość u korzeni tworzenia się kultury narodów słowiańskich*, (Biblioteka Ekumenii i Dialogu 13/2), pod red. W. Stępnia-Minczewej, Z. J. Kijasa, Wydawnictwo Naukowe PAT, Kraków 2000, s. 197-209.
4. *Hagiografia w służbie idei unii brzeskiej*, [w:] *Język, literatura i kultura Słowian dawniej i dziś - III: Litteraria*, pod red. B. Zielińskiego, Wydawnictwo Naukowe UAM, Seria Filologia Słowiańska 5, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2001, s. 81-92.
5. *Antagonizm konfesyjny a obraz uciemionych chrześcijan bałkańskich w świetle literatury polemicznej i historiografii polskiej XV-XVII w.*, [w:] *Idee chrześcijańskie w życiu Europejczyka. Język. Piśmiennictwo. Sztuki plastyczne. Obyczaje. Cz. II*, pod red. A. Ceglińskiej, Z. Staszewskiej, Wydawnictwo Archidiecezjalne, Łódź 2001, s. 373-386.
6. *Atoskie przestrogi – autorytet Świętej Góry w służbie przeciwników unii brzeskiej*, [w:] *Klasztory i kultura krajów słowiańskich*, (Biblioteka Ekumenii i Dialogu 15), pod red. W. Stępnia-Minczewej, Z. J. Kijasa, Wydawnictwo Naukowe PAT, Kraków 2001, s. 161-174.
7. *Problem etnogenezy i chrystianizacji Słowian w historiografii i polemice wyznaniowej I Rzeczypospolitej*, [w:] *Krakowsko-Wileńskie Studia Sławistyczne*, t. 3, pod red. W. Stępnia-Minczewej, A. Naumowa, Wydawnictwo *Scriptum*, Kraków 2001, s. 99-172.
8. *Stara bułgarska literatura w „akademickiej” Historii literatury bułgarskiej*, [w:] *Bułgarzy na Uniwersytecie Jagiellońskim w okresie międzywojennym*, pod red. J. Ruska i W. Stępnia-Minczewej, Instytut Filologii Słowiańskiej UJ, Kraków 2002, s. 47-53.
9. *Model Kościoła starożytnego jako fundament prawdziwej jedności w literaturze polemicznej okresu unii brzeskiej*, [w:] *Tradycja łacińska i bizantyńska wobec idei jedności europejskiej*,

pod red. A. W. Mikołajczaka, M. Walczak-Mikołajczakowej, Wydawnictwo Collegium Europaeum Gnesnense, Gniezno 2003, s. 111-121.

10. *Obraz prawosławnego Greka w polemice religijnej okresu unii brzeskiej*, [w:] *Tradycja i nowatorstwo w kulturach i literaturach słowiańskich*, pod red. I. Kowalskiej-Paszt, J. Czaplińskiej, A. Horniatko-Szumiłowicz, M. Kuczyńskiej (Rozprawy i studia Uniwersytetu Szczecińskiego 525), Wydawnictwo Naukowe US, Szczecin 2004, s. 255-262.
11. *Polemika religijna okresu unii brzeskiej a rozwój drukiarstwa prawosławnego w Rzeczypospolitej*, [w:] *Prawosławne oficyny wydawnicze w Rzeczypospolitej*, red. A. Mironowicz, U. Pawluczuk, P. Chomik, Instytut Historii Uniwersytetu w Białymstoku, Białystok 2004, s. 69-76.
12. *O rażącej sile argumentu w siedemnastowiecznej polemice religijnej – uwagi kilka*, [w:] *Kulturowe konteksty integracji europejskiej*, red. M. Walczak-Mikołajczakowa, Wydawnictwo Collegium Europaeum Gnesnense, Gniezno 2004, s. 86-94.
13. *O merytorycznych i konfesyjnych problemach reformy kalendarza w świetle XVI- i XVII-wiecznej polemiki religijnej w Rzeczypospolitej*, [w:] „*Pokazanie Cerkwie prawdziwej...*” *Studia nad dziejami i kulturą Kościoła prawosławnego w Rzeczypospolitej*, pod red. P. Chomika, Wydawnictwo Libra, Białystok 2004, s. 37-72.
14. (z A. Naumowem), *Echa IV krucjaty w dawnej literaturze ruskiej*, [w:] *IV krucjata. Historia. Reperkusje. Kontrowersje*, red. Z.J. Kijas, M. Salamon, Wydawnictwo WAM, Kraków 2005, s. 237-251.
15. *Sztuka oratorska w służbie idei zjednoczenia Kościoła w utworach przedstawicieli hierarchii prawosławnej w I. Rzeczypospolitej*, [w:] *Południowosłowiańskie Zeszyty Naukowe. Język – Literatura – Kultura 2*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2005, s. 81-94.
16. *Kult Czterdziestu Męczenników z Sebasty w tradycji literackiej prawosławnych Słowian*, [w:] *Българска Филологическа Медиевистика. Сборник научни изследвания в чест на проф. дфн Иван Харалампиев по случай 60-годишния му юбилей*, отг. ред. А. Давидов, Университетско издателство „Св.св. Кирил и Методий”, Велико Търново 2006, s. 289-297.

17. *Pierwiastek południowosłowiański w XV-wiecznych zabytkach prawnych Cerkwi prawosławnej w zbiorach rękopisów Biblioteki Jagiellońskiej*, [w:] *The Orthodox Church in the Balkans and Poland Connections and Common Tradition*, ed. by A. Mironowicz, U. Pawluczuk, W. Walczak, Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku, Białystok 2007, s. 197-210.
18. *Григорий Цамблак и традиция византийской литературы: Слово похвальное (святым) Мученикам севастиийским*, [w:] *Byzantium, New Peoples, New Powers: The Byzantino-Slav Contact Zone, from the Ninth to the Fifteenth Century*, red. M. Kaimakamova, M. Salamon, M. Smorąg Różycka, (Byzantina et Slavica Cacoviensia V), Towarzystwo Wydawnicze „Historia Iagellonica”, Cracow 2007, s. 319-329.
19. *Orodoksja i herezja/innowierstwo w twórczości literackiej Grzegorza Cambłaka (relacje prawosławia z chrześcijaństwem łacińskim)*, [w:] *Religijna mozaika Bałkanów*, pod red. M. Walczak-Mikołajczakowej, Wydawnictwo KROPKA Jolanta i Waldemar Śliwczyński, Gniezno 2008, s. 175-184.
20. *Postanowienia hadziackie w świetle katolicko-unicko-prawosławnej polemiki religijnej XVI-XVII wieku*, [w:] *350-lecie unii hadziackiej (1658-2008)*, pod red. Teresy Chynczewskiej-Hennel, Piotra Krolla, Mirosława Nagielskiego, Warszawa 2008, Wydawnictwo DiG, s. 273-289.
21. *Literackie strategie Grzegorza Cambłaka w hagiograficznym cyklu ku czci Świętego Jerzego („Pobedonosca”) – kilka uwag o emigracyjnej twórczości przedstawiciela tyrnowskiej szkoły piśmienniczej*, [w:] *Słowiańskie diaspory. Studia o literaturze emigracyjnej*, pod red. Celiny Judy, Wydawnictwo UJ, Kraków 2009, s. 9-19.
22. *Typikon Świętej Góry Athos w rękopisach cerkiewnosłowiańskich w Polsce*, [w:] *Święta Góra Athos w kulturze Europy, Europa w kulturze Athosu*, red. M. Kuczyńska, Gniezno 2009, s. 147-155.
23. *Między historią a mitem – eschatologiczna wizja zagłady Konstantynopola w Apokalipsie Andrzeja Jurodiwego*, [w:] *Zrozumieć Słowiańszczyznę. Prace poświęcone profesor Marii Bobrownickiej w dziewięćdziesiątą rocznicę urodzin*, pod red. M. Dąbrowskiej-Partyki, Wydawnictwo UJ, Kraków 2010, s. 141-153.

24. *Twórczość hagiograficzna metropolity kijowskiego Grzegorza Cambłaka w kontekście południowosłowiańskiej literatury XIV-XV w.*, [w:] *Chrześcijańskie dziedzictwo duchowe narodów słowiańskich. Seria: II Wokół kultur śródziemnomorskich. Tom II Historia, język, kultura*, pod red. Z. Abramowicz i J. Ławskiego, wyd. Trans Humana, Białystok 2010, s. 105-115.
25. Stradomski Jan, *Na straży prawdy i prawosławia – indeksy ksiąg „prawdziwych” i „kłamliwych” w rękopisach cerkiewnosłowiańskich w Polsce*, [w:] *W poszukiwaniu prawdy. Chrześcijańska Europa między wiarą a polityką T. II*, pod red. A. Szyndler, (Człowiek. Wiara. Kultura 3), Częstochowa 2010, s. 101-109.
26. *O obecności i recepcji tekstów średniowiecznej literatury Słowian południowych w dawnej Rzeczypospolitej (uwagi o tekstach Jana Egzarchy Bułgarskiego w rękopisach cerkiewnych w Polsce)*, [w:] *Piśmiennictwo cerkiewnosłowiańskie i sztuka cerkiewna w kulturze Wielkiego Księstwa Litewskiego i Korony Polskiej*, pod red. M. Kuczyńskiej, W. Stępnia-Minczewej, J. Stradomskiego (Krakowsko-Wileńskie Studia Sławistyczne 6), Kraków 2011, s. 137-161.
27. *Z kart antyłacińskiej literatury cerkiewnosłowiańskiej w dawnej Rzeczypospolitej*, [w:] *Z Kijowa do Rzymu. Z dziejów stosunków Rzeczypospolitej z Ukrainą i Stolicą Apostolską*, pod red. M.R. Drozdowskiego, W. Walczaka, K. Wiszowatej-Walczak, Białystok 2012, s. 641-656.
28. *Antyłacińskie pisma polemiczne w rękopisach cerkiewnosłowiańskich w Polsce*, [w:] *Chrześcijański Wschód i Zachód. Formy dialogu, wzory kultury, kody pamięci*, pod red. I. Lis-Wielgosz, W. Józwiaka, Poznań 2012, s. 99-110.
29. *Bizantyńsko-słowiańskie pisma apokaliptyczno-eschatologiczne w zbiorach rękopisów cerkiewnosłowiańskich w Polsce*, [w:] *Czas apokalipsy. Wizje dni ostatecznych w kulturze europejskiej od starożytności do wieku XVII*, pod red. Katarzyny Zalewskiej-Lorkiewicz, Wydawnictwo Neriton, Warszawa 2013, s. 101-107.
30. *Kodeksu z Bonarówki cyrylometodejskie związki bliskie i dalekie*, [w:] *Cyrylometodejski komponent kultury chrześcijańskiej Słowian w regionie karpackim. Historia, tradycje, odwołania*, pod red. M. Kuczyńskiej, J. Stradomskiego, (Krakowsko-Wileńskie Studia Sławistyczne 8), Kraków 2013, s. 111-120.

31. *Przyczynek do badań nad krytyką tekstu „Słowa na Niedzielę Palmową” Klemensa Ochrydzkiego*, [in:] *Kliment Ochridský a jeho prínos pre slovanskú a európsku kultúru. Monotematický súbor štúdií*. Peter Žeňuch – Светлина Николова (eds.), Bratislava – Sofia 2017, s. 39-51.
32. *Spór o historię i wartości w świetle katolicko-unicko-prawosławnej polemiki religijnej w Pierwszej Rzeczypospolitej (koniec XVI– początek XVIII wieku)*, [w:] *Między Wschodem a Zachodem. Prawosławie i unia*, pod red. M. Kuczyńskiej [Kultura Pierwszej Rzeczypospolitej w dialogu z Europą. Hermeneutyka wartości, t. XI], Warszawa 2017, s. 238-276.

REDAKCJA TOMÓW:

- *Klasztorne ośrodki piśmiennictwa i kultury w krajach słowiańskich*, J. Georgiewa-Okoń, J. Stradomski (red.), (Biblioteka Ekumenii i Dialogu 26), Wydawnictwo PAT, Kraków 2005, ss. 168.
- *Krakowsko-Wileńskie Studia Slawistyczne 4*, M. Kuczyńska, W. Stępnia-Minczewska, J. Stradomski (red.), Wydawnictwo Scriptum, Kraków 2009, ss. 284.
- *Piśmiennictwo cerkiewnosłowiańskie i sztuka cerkiewna w kulturze Wielkiego Księstwa Litewskiego i Korony Polskiej*, M. Kuczyńska, W. Stępnia-Minczewska, J. Stradomski (red.), (Krakowsko-Wileńskie Studia Slawistyczne 6), Wydawnictwo Scriptum, Kraków 2011, ss. 332.
- *Cyrylometodejski komponent kultury chrześcijańskiej Słowian w regionie Karpackim. Historia, tradycje, odwołania*, M. Kuczyńska, J. Stradomski (red.), (Krakowsko-Wileńskie Studia Slawistyczne 8), Wydawnictwo Scriptum, Kraków 2013, ss. 424.
- *Zbrojne i ideologiczne konflikty w dawnym piśmiennictwie Słowian i ich echa w nowszej kulturze*, M. Kuczyńska, J. Stradomski (red.), (Krakowsko-Wileńskie Studia Slawistyczne 11), Wydawnictwo Scriptum, Kraków 2015, ss. 352.
- *Ośrodki kultury dawnej Słowiańszczyzny i ich znaczenie dziejowe*, M. Kuczyńska, J. Stradomski (red.), (Krakowsko-Wileńskie Studia Slawistyczne 12), Wydawnictwo Scriptum, Kraków 2017, ss. 276.

RECENZJE:

- Lilla Moroz-Grzelak, *Aleksander Wielki a macedońska idea narodowa*, Stradomski Jan, [rec.:], [w:] „Pamiętnik Słowiański”, t. LV, z. 1, Kraków 2005, s. 107-111.

EDYCJE TEKSTÓW ŹRÓDŁOWYCH:

- *Teksty Hipacego Pocięja i Kliryka z Ostroga*, tłum., wstęp i komentarz: J. Stradomski, [w:] A. Naumow, *Domus divisa, Studia nad literaturą ruską w I. Rzeczypospolitej*, Collegium Columbinum, Kraków 2002, s. 233-295.
- *Cyryl i Metody w piśmiennictwie staropolskim*, wybór, wstęp i komentarze: J. Stradomski, [w:] *Święci Konstantyn-Cyryl i Metody. Patroni Wschodu i Zachodu. Tom I: Apostołowie Słowian w dawnej Europie*, pod red. A. Naumowa, Kraków 2013, s. 179-254 (*Biblioteka Duchowości Europejskiej* 5/1, pod red. A. Naumowa i W. Waleckiego).

Recenzje:

[Z. J. Kijas], *Recenzioni*, “Studi Slavistici” XI (2014), s. 323-324 lub <http://www.fupress.net/index.php/ss/article/view/15365/14317>
[G. Mincev], *Равноапостолиме – патрони на обединена Европа. За полския превод на кирило-методиевски извори и други текстове за светите братя*, “Palaeobulgarica” XXXVIII, 2014, No 3, s. 82-93.

PRZEKŁADY:

- Dymitr Kantakuzen, *Krótkie słowo z małą pochwałą św. Iwanowi Rylskiemu*, tłum. J. Stradomski, [w:] *Ziemscy aniołowie niebiańscy ludzie. Anachoreci w bułgarskiej literaturze i kulturze*, wybór i wstęp G. Minczew, wyd. Orthdruk, Białystok 2002, s. 33-52.
- [Anonim], *Świętego ojca naszego Mikołaja, arcybiskupa mirlicyjskiego, żywot i [słowo] o wędrówkach i pogrzebie jego*; [Kliment Ochrydzki] *Słowo pochwalne na [święto] przeniesienia relikwii świętego Mikołaja*, tłum. J. Stradomski, [w:] *Kult świętego Mikołaja w tradycji prawosławnej*, wybór i opracowanie A. Dejnowicz, Wydawnictwo Fundacji Collegium Europaeum Gnesnense, Gniezno 2004, s. 25-34, 40-43 (*Biblioteka Duchowości Europejskiej* 1, pod red. A. Naumowa i M. Walczak-Mikołajczakowej).

- [z A. Naumowem] Grzegorz Cambłak, *Grzegorza, arcybiskupa kijowskiego i całej Rusi, Słowo pochwalne do ojców soboru we Florencji i w Konstancji, do Galatów, Włochów i Rzymian, i do wszystkich Galatów*, [w:] *Synody Cerkwi prawosławnej w I. Rzeczypospolitej*, pod red. M. Kuczyńskiej i U. Pawluczuk, („Latopisy Akademii Supraskiej” vol. 5), Białystok 2014, s. 48-52.